

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ'

4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1928

ΑΡΙΘ 5

ΝΕΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Οἱ Ἄγγλοι καταλαμβάνοντες τὴν Παλαιστίνην προέβησαν εἰς τὴν δήλωσιν ὅτι ἔμελλον νὰ σεβασθῶσι τὰ ἐν αὐτῇ θρησκευτικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ καθεστῶτα. Ἡ δήλωσις αὕτη, σύμφωνα πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν παράδοσιν καὶ πρὸς τὸ καθόλου πνεῦμα τὸ διέπον τὴν Ἀγγλικὴν διοίκησιν, ἐνέπνευσε τὴν χρηστὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων, ἣτις, διανύσασα ὁδὸν μαρτυρίου κατὰ τὴν πάροδον τῶν αἰώνων, φέρει τὰ «στίγματα τοῦ Χριστοῦ», ἔμελλε νὰ εἰσέλθῃ εἰς νέαν περίοδον εἰρηνικῆς ζωῆς καὶ ἀνανεώσεως τῶν πνευματικῶν αὐτῆς δυνάμεων, ἃς ἔφθειραν τὰ δεινὰ καὶ αἱ ἀνεκδιήγητοι κακώσεις παρὰ τῶν προηγηθέντων τυράννων καὶ ἑτεροθρήσκων κατακτητῶν. Ὑφίσταντο ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ Ἱεροσολύμων ζητήματά τινα, ἀλλ' ἠλπίζετο ὅτι ταῦτα ἔμελλον νὰ διευθετηθῶσι προσηκόντως καὶ ὅτι, πρὸ πάντων, ἡ Ἐκκλησία αὕτη, τυγχάνουσα τῆς προστασίας τῆς Ἀγγλικῆς χριστιανικῆς καὶ πεπολιτισμένης Κυβερνήσεως, ἔμελλεν ἑλευθέρως νὰ ὁυθμίσῃ τὰ καθ' ἑαυτὴν ἐν τῇ νέᾳ καταστάσει.

Δυστυχῶς μετὰ πάροδον τοσούτων ἐτῶν ἀπὸ τῆς διὰ τῆς Ἀγγλικῆς κατοχῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Παλαιστίνης, ἡ ἐν αὐτῇ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν κατέστη δυνατὸν ν' ἀπαλλαγῇ μεγάλων καὶ ἀνυποίτων δυσχερειῶν τὸ μὲν οικονομικῆς, τὸ δὲ διοικητικῆς φύσεως. Ἡ ἐπιτόπιος Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις, εἴτε προκληθεῖσα εἴτε αὐθαιρέτως ἐπεμβῆσασα, ἐπελήφθη τῆς ἐπιλύσεως τοῦ οικονομικοῦ ζητήματος κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῆς ἀντιλήψεις, μὴ ἀρκεσθεῖσα δὲ εἰς τοῦτο, οἴκοθεν καὶ παρὰ τὰς διαμαρτυρίας τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων προέβη καὶ εἰς τὴν λύσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ διοικητικοῦ ζητήματος, τοῦ θίγοντος αὐτὴν τὴν ὑπόστασιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος τῆς ὀρθοδοξίας ἐν Παλαιστίνῃ. Ὡς δὲ θὰ ἔπραττε δι' οἰαδήποτε ἕτερα πολιτικῆς φύσεως ζητήματα, ἐνόμισεν ὅτι ἐδικαιοῦτο νὰ πράξῃ καὶ διὰ

τὰ ἔξω τῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα τῆς Παλαιστίνης καὶ δὴ μονομερῶς, χωρὶς νὰ θίξῃ τὰ ἄλλα θρησκευτὰ ἢ τὰς ἑτεροδόξους τῆς Παλαιστίνης Ἐκκλησίας. Καὶ ἀλλαγῶ, ὡς λ. χ. ἐν Κύπρῳ, εὔρην ἡ Ἀγγλικὴ κατοχὴ ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ λύσῃ αὐτὰ κατὰ τὸ δοκοῦν. Δυστυχῶς ἄλλως ἐσκέφθη ἐν Παλαιστίνῃ. Καταρτίσασα δὲ ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις Ἐπιτροπὰς ἕξ Ἀγγλων διὰ μὲν τὸ οικονομικὸν ἐκ τοῦ Sir Anton Bertram καὶ τοῦ κ. Luke, διὰ δὲ τὸ διοικητικὸν ἐκ τοῦ αὐτοῦ Sir Anton Bertram καὶ τοῦ κ. I. W. A. Young, ἐδημοσίευσεν Ἐκθέσεις ἀμφοτέρων ἵνα στηρίξῃ ἐπ' αὐτῶν τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς καὶ ἐνεργείας.

Ἐχομεν ὑπ' ὄψει τὴν Ἐκθεσιν Bertram-Young ὡς καὶ τὴν πρὸ αὐτῆς Ἐκθεσιν Bertram-Luke Πάντως δ' εὐρισκόμεθα ἐν τῇ ἀκριβεῖα τοῦ πράγματος, ἰσχυρίζομενοι ὅτι συντάκτης ἀμφοτέρων τῶν Ἐκθέσεων ὑπήρξεν ὁ Sir Anton Bertram, διακεκριμένος Ἀγγλὸς δικαστικός. Ἡ ἰδιότης αὐτοῦ ὡς δικαστοῦ μόνον ἐν ὠρισμένοις σημείοις τῶν ἐκθέσεων ἐπιφαίνεται, ἀλλὰ κυριαρχεῖ ἐν αὐταῖς μᾶλλον ἡ ἰδιότης συνηγόρου. Ἐντεῦθεν πολλαχοῦ τῶν Ἐκθέσεων καταδηλοῦται ἡ προσπάθεια τῆς δικολαβικῆς ὑποστηρίξεως ὠρισμένης ὑποθέσεως καὶ τῆς μεροληπτικῆς παραστάσεως τῶν γεγονότων. Ὁ Sir Bertram ἀνέλαβε νὰ δικαιώσῃ ὠρισμένας ἀξιώσεις τοῦ ἀραβοφώνου ὀρθοδόξου πληθυσμοῦ τῆς Παλαιστίνης καὶ ἔμελλε τὰ προβληθέντα εἰς αὐτὸν δυσχερέστατα ἀληθῶς ζητήματα μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἐπόψεως τῆς πολιτικῆς σκοπιμότητος. Τούτου ἕνεκα δὲν ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ καθαρῶς τὴν ἱστορικὴν καὶ ἀντικειμενικὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ἐζήτησε νὰ εὔρῃ θεραπείαν τῆς παρούσης ἀνάγκης. Ὅθεν ἄκων ὁ ἄλλως τε εἰλικρινῆς καὶ εὐγενῆς Ἀγγλὸς περιέπεσεν εἰς ἀνακριβείας καὶ εἰς ἐσφαλμένα συμπεράσματα. Εἰς τοῦτο συνετέλεσε καὶ ἡ μέθοδος, ἣν μετεχειρίσθη. Δὲν ἀνέλαβε νὰ μελετήσῃ συστηματικῶς καὶ δι' ἰδίων ἐρευνῶν τὰ ἱστορικὰ ἰδίως θέματα, ἀλλ' ἔχων ὑπ' ὄψει σχετικὰς ἐλ-

ληνικὰς ἐπιστημονικὰς ἐργασίας καὶ μελέτας προσπαθεῖ δι' αὐτῶν τῶν ἰδίων, διὰ προσαγωγῆς μεμονωμένων ἀποσπασμάτων καὶ χωρίων νὰ στηρίξῃ τὰ συμπεράσματα, εἰς ἃ ἀπὸ τῆς πρώτης γραμμῆς τῶν Ἐκθέσεων φαίνεται ἤδη καταλήξας. Δὲν πρόκειται λοιπὸν περὶ νέας τινὸς ἐπιστημονικῆς ἐρευνῆς, ἀλλὰ περὶ κριτικῆς τῶν ὑπαρχουσῶν ἐρευνῶν, κριτικῆς βιαζούσης τὰ ἐξ αὐτῶν δεδομένα πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένου συμπεράσματος. Ὁ Sir Anton Bertram εἰς τοιοῦτον βαθμὸν παρεσύρθη ἐκ τῆς πρωτοφανοῦς μεθόδου, ἣν μετεχειρίσθη, ὥστε ἐώλους τινὰς γνώμας, ἃς μέχρι τοῦδε ἀναγίνωσκέ τις ἐν δημοσιεύματι τῶν προπαγανδιστῶν ἀντιπροσώπων τῆς διαβόητου Ρωσικῆς Παλαιστίνειου Ἐταιρείας, ἀποδειχθεῖσας ἤδη ἐσφαλμένας διὰ νεωτέρων ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν, προσάγει ἄνευ παρατηρήσεώς τινος, συμμεριζόμενος μόνον τὴν ἐκπληξιν τῶν ἀταλαιπώρων ζητησάντων ν' ἀρυσθῶσιν ἐξ αὐτῶν ἐπιχειρήματα.

Οὐδόλωσ' λοιπὸν παράδοξον, ὅτι αἱ Ἐκθέσεις τοῦ ἐντίμου Ἄγγλου δικαστοῦ οὐχὶ μόνον εἰς Ἑλληνας ἀρμοδίους κριτάς, ἀλλὰ καὶ εἰς Ἄγγλους δὲν προὔκασαν εὐχάριστον ἐντύπωσιν. Δὲν ἠκούσθησαν δὲ κατ' αὐτῶν διαμαρτυρίαι μόνον παρὰ τοῦ Πιτροαρχείου Ἱεροσολύμων, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλων ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ παρ' Ἄγγλων. Ζωηρότερον δὲ πάντων ἀπέκρουσε τὰς γνώμας τοῦ Sir Anton Bertram ὁ αἰδεσιμώτατος Canon, προϊστάμενος τοῦ ἐν Λονδίῳ ναοῦ τοῦ ἁγ. Λουκᾶ, μέλος τοῦ συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου κ. I. A. Douglas, λίαν γνωστὸς καὶ παρ' ἡμῖν ἔνεκα τῶν φιλελληνικῶν του αἰσθημάτων, πολλάκις ταῦτα καὶ διὰ πολλῶν διεκδηλώσας. Ὁ κ. Douglas λίαν εὐστόχως ἰδίως ἀπέκρουσε τὴν προσπάθειαν τοῦ Sir Bertram ὅπως παραστήσῃ τὰ ἱερὰ Προσκυνηματα τῆς Παλαιστίνης τοπικὰ, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ὑποστηρίξεως τῶν προβαλλομένων ἀξιώσεων τῶν ἰθαγενῶν ἀραβοφώνων, καίτοι ἐτόνισε καὶ ἐξῆρε τὸν πανορθόδοξον μᾶλλον, οὐχὶ δὲ τὸν ἑλληνικὸν χαρατῆρα τῶν Προσκυνημάτων. Ἄλλ' ὅπως ἀπροσδοκῆτως ὁ κ. Douglas, γράφων ἐν τῷ περιοδικῷ «Church Times» τῆς 9 παρελθόντος μηνὸς Δεκεμβρίου ἐπὶ τῇ δεκαετηρίδι τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Παλαιστίνης ὑπὸ τῶν Ἄγγλων (1917—1927) καὶ ἐπιλαμβανόμενος τῶν θεμάτων, ἅτινα ἐξέθηκεν ὁ Bertram ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὀρθόδοξον Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, ἀπεκάλυψε περίεργον ὁμολογουμένως σκέψιν, καθ' ἣν ἢ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία δὲν ἔχει σκοπὸν ἀπλῶς τὴν θεραπείαν τῶν πνευματικῶν

ἀναγκῶν τῆς Ἀγγλικῆς ἀποικίας, ἀλλὰ καὶ τὴν *μέριμναν τῆς ἀποκαταστάσεως* (to be 'd up) *τῆς ἰθαγενοῦς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Παλαιστίνῃ.*

Μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, πρὸ τῆς καταρρεύσεως τῆς Ρωσικῆς Αὐτοκρατορίας, τοιοῦτό τι ἐπεδίωκον οἱ τοῦ πανσλαβισμοῦ ἐν Ἀνατολῇ ἀπόστολοι, μετὰ μαρίας ἐργαζόμενοι πρὸς ἀνατροπὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν καθεστώτων τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων. Διὰ τῆς προπαγανδίας τῶν ἐσκανδάλισαν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν ἀραβοφώνους Ἑλληνας τῆς Συρίας καὶ Παλαιστίνης καὶ διαστρέφαντες τὴν συνείδησίν των ἐνέβαλον εἰς αὐτοὺς τὴν ἰδέαν ὅτι εἶναι ἀραβες τὴν καταγωγὴν, ἐκεῖνοι, οἵτινες ὀλίγα ἔτη πρότερον ἐκαυχῶντο ἐπὶ τῇ ἑλληνικῇ καταγωγῇ των. Πῶς τῶρα ἔρχονται οἱ εὐγενεῖς Ἄγγλοι, οἱ σεβόμενοι πρὸ παντός, τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν παράδοσιν, νὰ ἐπαναλάβωσι τὸ ἐγγεῖρημα τῶν Πανσλαβιστῶν, περὶ καταργήσεως καὶ διαστροφῆς τοῦ χαρακτῆρος τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων, εἶναι ἀληθῶς ἀπορίας ἄξιον. Ἡ μέριμνα περὶ τῆς ἰδρύσεως ἢ ἀποκαταστάσεως «ἰθαγενοῦς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Παλαιστίνῃ», ἀνατιθεμένη μάλιστα εἰς τὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν, ὡς ἀποκαλύπτει ὁ αἰδεσ. κ. Douglas, ἀποτελεῖ νέον κίνδυνον τῆς Μητροπὸς τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐντελῶς ἀπροσδόκητον. Ἀλλὰ θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι τὴν ἀνωτέρω σκέψιν δὲν ἀσπάζονται οἱ ἐν Λονδίῳ καὶ ἐν Ἱεροσολύμοις ἐπίσημοι Ἀγγλικοὶ κύκλοι καὶ ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων θὰ πράξῃ τὸ καθήκον του.

Πρόδηλον δὲ ὅτι ἡ ἀνωτέρω σκέψιν τοῦ αἰδεσ. κ. Douglas εἶναι ἀνακόλουθος πρὸς τὴν στάσιν γενικῶς, ἣν ἐτήρησεν ἔναντι τῶν Ἐκθέσεων τοῦ ἐντίμου Sir Bertram, ὅστις ἠρνήθη ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων ὑπῆρξεν ἀνεκαθεν ἑλληνικὸν καὶ ἑλληνικὰ τὰ ἐπὶ τῶν Παναγίων Προσκυνημάτων καθιδρύματα, ἠρνήθη ὡσαύτως ὅτι οἱ ἐγχώριοι ἀραβοφώνοι ὀρθόδοξοι εἶναι ἑλληνικῆς καταγωγῆς. Ὁ κ. Douglas διὰ τῆς περὶ τῆς ἰδρύσεως ἰθαγενοῦς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Παλαιστίνῃ σκέψεώς του ἔρχεται εἰς ἐνίσχυσιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοκιμασθέντων ἄλλοτε παραλόγων ἰσχυρισμῶν τοῦ Ἄγγλου δικαστοῦ.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΞ ΑΓΓΛΙΑΣ

Ἡ τελευταία Παπικὴ Ἐγκύκλιος. — Ἡ περὶ τὸ βιβλίον τῶν Προσευχῶν κίνησις.

Τῇ 10 Ἰανουαρίου ε. ἔ. Ὁ Πάπας Ρώμης Πῖου ΧΙ ἀπέλυσε πρὸς τὸν ὑπ' αὐτὸν Κλήρον καὶ τοὺς πιστοὺς ἐγκύκλιον ἀναφερομένην εἰς τὰς προσπα-

θείας, αἵτινες ἀπό τινων ἐδῶν καταβάλλονται πρὸς Ἐνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἡ Ἐγκύκλιος, ἣτις ἀποτελεῖται ἐκ 5000 λέξεων, ἐν ἀρχῇ ἀναγνωρίζει μὲν καὶ ἐξαίρει τὸ γεγονός ὅτι οἱ ἡγέται τῶν διαφόρων κρατῶν ἀποπειρῶνται τὴν συμφιλίωσιν τῶν λαῶν τοῦ κόσμου ὀλοκλήρου καὶ τὴν συγκρότησιν Διεθνoῦς Συνδέσμου φιλίας καὶ συνεννοήσεως αὐτῶν, καταδικάζει ὁμως τὰς ἀποπειρας ὁμάδων τινῶν ὅπως τὰς ἐνωτικὰς ταύτας προσπαθείας μεταφέρωσι καὶ ἐπὶ θρησκευτικῷ ἐδάφους καὶ «ἐνώσωσι τοιοῦτοτρόπως τὴν μόνην ἀληθῆ θρησκείαν μετὰ τῶν ψευδῶν τοιούτων ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι πᾶσα θρησκεία τυγχάνει καλὴ καὶ ἀξία τιμῆς». Περαιτέρω ἐπιστᾶται ἡ προσοχὴ τῶν Ἐπισκόπων ἐπὶ τῆς Παγχοριστιανικῆς ταύτης κινήσεως, ἣτις τείνει νὰ ὑποσκάψῃ τὴν πίσιν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἣτις χαρακτηρίζεται ὡς ὀλεθρία. «Ἡ ὁμοιαῖκῃ Ἐκκλησία, λέγει ἡ Ἐγκύκλιος, ἐθεώρησεν ἀνέκαθεν ὡς προδοσίαν οἰανδήποτε ἀλλοίωσιν ἢ ὑποχώρησιν εἰς τὰ θεμελιώδη δόγματα τῆς πίστεως αὐτῆς». Τὸ γεγονός ὅτι ὁ Θεὸς ὠμίλησε οὐχὶ διὰ τοὺς ὀλίγους, ἀλλὰ δι' ὅλους, συνετέλεσε, βεβαίως, εἰς τὸ νὰ ἀναπτυχθῇ μετὰ ὅλων τῶν Χριστιανῶν ἡ ἀγάπη, ἣτις ἐπιθυμεῖ νὰ μεταδώσῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ εἰς τοὺς μὴ κατέχοντας ἢ εἰς τοὺς οὐχὶ ὀρθῶς κατέχοντας αὐτὴν πλὴν οὐδαμῶς ἐπιτρέπεται οἰανδήποτε ἀλλοίωσις τῆς πίστεως, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ ἀγάπη αὕτη, οὔτε δὲ καὶ ἡ διάστασις αὐτῶν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεως, ἣν ὁμολογοῦσι. «Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐννοηθῇ Χριστιανικὴ Κοινωνία, ἐν ἧ ἕκαστος εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἀκολουθῇ ἴδιον τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι προκειμένου λόγου περὶ θεμελιωδῶν στοιχείων καὶ τῆς οὐσίας τῆς πίστεως». Τεταύτη διαφωνία ἐν τῇ πίστει γεννᾷ τὴν ἀδιαφορίαν, ἣτις ὀδηγεῖ εἰς τὸν Μοντενισμὸν, ὅστις θεωρεῖ τὰς δογματικὰς ἀληθείας ὄχι ὡς ἀπολύτους, ἀλλ' ὡς σ,ετικὰς, ὑποκειμένας εἰς τὰς μεταβολὰς τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φαντασίας καὶ ἄγει εἰς τὴν χαλάρωσιν τῆς πεποιθήσεως ἐπὶ τὰ δόγματα καὶ συνεπῶς εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς πίστεως καὶ τὴν πνευματικὴν ἀπώλειαν. Ἡ Ἐγκύκλιος ἀναλύει καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀναιρέσῃ τὰ ὑπὲρ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν προσαγόμενα ἐπιχειρήματα καὶ καταλήγει μὲ τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ἡ ἐπιδιωκομένη Ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ἄλλως εἰ μὴ διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν διίσταμένων εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ὑποταγῆς πάντων τῶν μὴ Ρωμαιοκαθολικῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν «τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ θεοῦ Λυτῶτοῦ, τοῦ Ποντίφηκος τῆς

Ρώμης». Τοῦτο ἐν συντομίᾳ τὸ περιεχόμενον τῆς νέας Παπικῆς ἐγκυκλίου.

* * *

Δὲν θὰ ἦτο οὐδεμία ὑπερβολὴ εἰάν ἐλέγομεν ὅτι ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία διέρχεται κρίσιν σοβαρὰν ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀπορρίψεως ὑπὸ τῆς Βουλῆς τοῦ Βιβλίου τῶν Προσευχῶν. Ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν ἀπόρριψιν αὐτοῦ συνῆλθον οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐν Lamdeth Palace ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῶν δύο Ἀρχιεπισκόπων Καντουαρίας καὶ Ὑόρκης, ἵνα συσκεφθῶσιν ἐπὶ τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως καὶ τῆς ὑπὸ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἱεραρχίας τηρητέας πορείας. Ὁ τύπος ἐν τῷ μετὰ τῶν δύο παρατάξεων, Προτεσταντικῆς καὶ Ἀγγλικανικῆς, ἐδημοσίευσεν ἄρθρα σφοδρὰ, ὃ μὲν πρῶτος ἐπιχαίρων πῶς ἐπὶ τῇ ἀπορρίψει τοῦ Βιβλίου, ὃ δὲ δευτέρως τονίζων τὴν ἀνάγκην τοῦ χωρισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς πολιτείας καὶ τὴν δημιουργίαν ὑπὸ τῆς πρώτης ἰδίας ἐκκλησιαστικῆς πολιτικῆς ἀνεξαρτήτου τῶν βλέψεων τῆς ἐκάστοτε Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Κοινοβουλίου. Ἐγράφη ἐν τισι τοῦ ἐξωτερικοῦ περιοδικοῦ καὶ ἐδημοσιεύθη καὶ ἐνταῦθα δειλῶς πῶς ὑπὸ τινων ὀπαδῶν τῆς Ἀγγλοκαθολικῆς μερίδος ὅτι ἡ ἀπόρριψις τοῦ Βιβλίου ὀφείλεται εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων περιλαμβανούσης μέλη εἴτε εἰς οὐδεμίαν Ἐκκλησίαν ἀνήκοντα, εἴτε ἀδιαφόρως ἔχοντα πρὸς τὴν ὁμολογίαν, εἰς ἣν ἀνήκουσι, εἴτε καὶ ἐχθρικῶς διακείμενα πρὸς οἰανδήποτε ὁμολογίαν πίστεως. Τὸ βέβαιον καὶ ἀληθὲς ἐν τούτοις εἶναι ὅτι ἡ ἀπόρριψις ὀφείλεται εἰς τὴν σφοδράν, ὀργανωμένην, πειθαρχοῦσαν καὶ μετὰ συστηματικότητος διεξαχθεῖσαν ἀντιπολίτευσιν ὑπὸ τῆς Προτεσταντικῆς μερίδος τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων, διατελοῦσαν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν William Johnson Hicks. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἐν τῇ πρὸ τοῦ Κοινοβουλίου νευρώδει καὶ ὀρμητικῇ του ἀγορεύσει ἀνέπτυξε μετὰ πάθους τοὺς κινδύνους, οὓς διατρέχει ἡ μετεορυθμισμένη Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας ἐκ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ἀναθεωρηθέντος Βιβλίου τῶν Προσευχῶν, ὅπερ θὰ ὠδήγει, ὡς εἶπε, καὶ πλησίον θὰ ἔφερε πρὸς τοὺς κόλπους τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας τὴν Ἀγγλικανικὴν. Ὑπεδήλωσεν ἐμφαντικῶς τὰς τάσεις τῆς Ἀγγλοκαθολικῆς μερίδος ὅπως μιμῆται πᾶν τὸ Ρωμαϊκόν, ἐμμέμφθη πικρῶς τὸν Ἐπίσκοπον Λονδίνου προτιμῶντα ἐν τῇ πληρώσει τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τοῦ Λονδίνου κληρικούς ἀνήκοντας εἰς τὴν Ἀγγλοκαθολικὴν μερίδα καὶ ἀνέφερε παραδείγματα ἱερέων ἀνηκόντων εἰς τὴν μερίδα ταύτην, οἵτινες ἀσκοῦσι τὴν θεῖαν λατρείαν

ἐν γενεῖ, εἰδικῶς δὲ καὶ κατ' ἐξοχὴν τὴν τῶν Καθηγιασμένων Δώρων, κατὰ τὸ παράδειγμα, τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ τὰς τυπικὰς ὁδηγίας τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν τέλει ὁ κ. Ὑπουργὸς ἔκρουσε τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου καὶ προσεκάλεσεν εἰς συναγεμὸν πάντα προτεστάντην τὴν ψυχὴν Ἀγγλικανόν, ὅπως καταψηφίσῃ τὸ Βιβλίον τῶν Προσευχῶν, ὅπερ κυρούμενον θὰ ἠλλοίου καὶ αὐτὸν τὸν ἰδιάζοντα χαρακτήρα τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Τὸν κ. Ὑπουργὸν ἠκολούθησαν καὶ ἄλλοι ῥήτορες εἰς τὴν προτεσταντικὴν ἀνήκοντες παράταξιν λαλήσαντες μετὰ πειστικότητος καὶ ἐπιχειρημάτων· καὶ ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς ἐπετεύχθη. Ἐλέχθη καὶ ἐγράφη ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν βουλευτῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἡγέτης τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων Λόυδ Τζῶριτζ, μεταβάντες εἰς τὴν ἱστορικὴν ἐκείνην συνεδρίαν τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων μετὰ τὴν ἀπόφασιν ὅπως ἀπόσχωσι τῆς ψηφοφορίας, ἀκούσαντες τῶν λόγων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν καὶ τῶν λοιπῶν ρητόρων τῆς Προτεσταντικῆς μερίδος, μετέγνωσαν καὶ ἀπεφάσισαν ὅπως ψηφίσωσι κατὰ τοῦ ἀναθεωρουμένου Βιβλίου τῶν Προσευχῶν. Ἀφ' ἐτέρου οἱ ὑποστηρικταὶ τοῦ Βιβλίου, ἐπαναπαυθέντες ἐπὶ τῶν δαφνῶν τῆς περιλάμπρου νίκης, ἦν διεξήγαγον ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως αὐτῶν ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Λόρδων καὶ νομίζοντες ὅτι ἡ ψῆφος ταύτης θὰ ἐπηρεάζε τὴν ἀπόφασιν ἐκείνης, ἐχαλάρωσαν τὰς προσπαθείας αὐτῶν καὶ ἀφῆκαν τὸν ἀγῶνα ἄνευ ἀρχηγίας καὶ οὕτω κατελήφθησαν ἐξ ἐφόδου ἀνίδεοι καὶ εἶδον ἀπροόπτως τὰς ἐπάλξεις τῶν καταλαμβανομένων καὶ τοὺς ἀντιθέτους ἐπ' αὐτῶν τονίζοντας τὰ ἐπιπτώματα.

Τί ἀντηλλάγη μεταξὺ τῶν Ἐπισκόπων κατὰ τὴν πρῶτην αὐτῶν συνάντησιν ἐν Lambeth οὐδεὶς γινώσκει. Τὸ μόνον γνωστὸν ἀποτέλεσμα αὐτῆς ἦτο κοινὸν ἀνακοινωθὲν τῶν δύο Ἀρχιεπισκόπων Καντουαρίας καὶ Ὑόρκης, ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ βαθύνοες καὶ σοφοὶ οὗτοι ἀρχηγοὶ τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐποιοῦντο ἐκκλησίαν πρὸς τε τὸν Κλῆρον καὶ τοὺς πιστοὺς ὑπὲρ εἰρήνης, ἀγάπης καὶ ἀποφυγῆς πάσης συζητήσεως καὶ παντὸς ἐπ' ἐκκλησιαστικῆς λόγου ἀφορῶντος τὴν ἀπόρριψιν τοῦ Βιβλίου προσευχῶν, ἵνα ἐν ἡρεμίᾳ καὶ γαλήνῃ ἀπερίσπαστος ἀφεθῇ ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀποφασίσῃ μετὰ τὰς ἑορτὰς περὶ τῆς ἀκολουθητέας πορείας. Καὶ ὄντως μετὰ τὰς εορτὰς τοῦ Δωδεκαμήνου συνῆλθε καὶ αὖθις ἡ Ἱεραρχία ἐν Lambeth καὶ κατόπιν μακρῶν συνδιαλέξεων ἀπεφάσισεν ὅπως, ἀφ' οὗ ἀπομακρόνῃ καὶ διάσαφῃ τὰ σημεῖα ἐκεῖνα τοῦ

ἀναθεωρηθέντος Βιβλίου, αἵτινα προὐκάλεσαν τὴν ἀντίδρασιν καὶ τὸν κατ' αὐτοῦ πόλεμον, εἰσαγάγῃ καὶ πάλιν διαδοχικῶς αὐτὸ εἰς τὸ Ἐκκλησιατικὸν Συνέδριον (Church Assembly) καὶ τὰς δύο Βουλὰς. Αἱ ἀντικαταστάσεις, συμπληρώσεις καὶ διασαφήσεις, γινόμεναι ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων ἐπὶ τοῦ Ἀναθεωρημένου Βιβλίου, ἐδημοσιεύθησαν τῇ παρελθούσῃ Παρασκευῇ 21 Ἰανουαρίου ἐν τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ. Αἱ μεταβολαὶ ἀφορῶσι κυρίως α) εἰς τὴν προσευχὴν ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, ἣτις, ἐνῶ ἐν τῷ ἀναθεωρημένῳ Βιβλίῳ προσευχῶν ἦτο προαιρετικὴ, ἤδη καθίσταται ὑποχρεωτικὴ β) εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἐπισκόπων προκειμένου περὶ τῆς διατηρήσεως καὶ χρήσεως τῶν Ἅγιασμένων Δώρων καὶ τοῦ τόπου ἐν ᾧ δεῖν νὰ τηρῶνται ταῦτα· καὶ γ) τὸ καὶ σπουδαιότερον, τὸ καὶ τὴν ἀπόρριψιν κυρίως προκαλέσαν ζήτημα τῆς Reservation, τῆς διατηρήσεως δ.λ.ν. τῶν καθηγιασμένων Δώρων. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ τελευταῖον τοῦτο ζήτημα ἀπεφασίσθη ὅπως ἡ «μαύρη παράγραφος» (Black Rubric), ἣτις ὑπάρχει μὲν ἐν τῷ Βιβλίῳ προσευχῶν τοῦ 1662, δὲν περιελήφθη ὁμως ἐν τῷ ἀναθεωρηθέντι Βιβλίῳ, ἐπανατεθῆ καὶ πάλιν ἐν τῷ Διορθωθέντι Ἀναθεωρημένῳ Βιβλίῳ τῶν προσευχῶν. Τί δὲ ἐστὶ ἡ «μαύρη παράγραφος», ἣτις τόσον θόρυβον ἤγειρεν; Ἡ παράγραφος αὕτη εὐρίσκεται ἐν τῷ Βιβλίῳ τῶν προσευχῶν τοῦ 1662 τῷ μέχρι σήμερον ἐν χρήσει ὄντι καὶ ἀποτελεῖ, οὕτως εἰπεῖν, ἐρημνεῖαν καὶ διαφώτισιν τῆς οὐσίας τοῦ μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας. Πλὴν εἶναι συντεταγμένη τοιοῦτοτρόπως καιοῦτως ἐπαμφοτερίζουσα, ὥστε δυσκόλως νὰ ἐξάγῃται τὸ ἀληθές τῆς νόημα ὑπὸ τοῦ μελετητοῦ. Ἡ δυσκολία καὶ ἡ διαφορὰ τῆς ἐρημνεῖας ὑπάρχει ὄχι μόνον διὰ τοὺς ξένους, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτοὺς τοῦτους τοὺς Ἀγγλικανούς. Οἱ Προτεστάνται λέγουσιν ὅτι αὕτη ρητῶς ἀποκλείει τὴν μετουσίωσιν, ἐνῶ οἱ συντηρητικώτεροι, οἱ Ἀγγλοκαθολικοὶ, λέγουσιν ὅτι τὸ ἐν αὐτῇ λεγόμενον: «Σωματικὴ παρουσία τῆς φυσικῆς σαρκὸς τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ» (Carporeal Presence of Christ's natural Flesh and Blood), οὐδαμῶς συμβιβάζεται οὔτε ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς μετουσιώσεως, ἣν ἀποδέχεται καὶ ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία μετὰ τῆς Ὀρθοδόξου. Καὶ φαίνεται ὅτι, ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἡ ἔννοια τῆς μαύρης παραγράφου εἶναι ὑπεράγαν ἐπαμφοτερίζουσα, ἐτέθη καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων εἰς τὸ Διορθωθὲν—Ἀναθεωρηθὲν Βιβλίον ἵνα ἐλκύσῃ τὴν συμπάθειαν καὶ ὑποστήριξιν τῶν Προτεσταντῶν, οἵτινες ἀντιτίθενται πρὸς πᾶσαν ἰδέαν μετουσιώσεως τοῦ ἄγριου καὶ τοῦ οἴνου καὶ οἰαδήποτε διατήρησιν (Reservation) τῶν Ἅγιασμένων Δώ-

ρων χάριν τῶν ἀσθενῶν ἢ πρὸς λατρείαν.

Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει ἢ καὶ αὐθις ἐπαναφορὰ αὐτῆς ἐσκανδάλισε τοὺς Ἀγγλοκαθολικοὺς οἵτινες, καὶ δικαίως, διερωτῶνται : ἂν δὲν ἀποδέχεται ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία Μετουσίωσιν, τότε πρὸς τί ἡ διατήρησις (Reservation) τῶν Καθηγιασμένων Δώρων χάριν τῶν ἀσθενῶν, ἐφόσον μετὰ τὴν τέλει τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας τὰ στοιχεῖα δέον νὰ θεωρῶνται ὡς ἀπλοῦς ἄρτος καὶ οἶνος ; Ἀφ' ἐτέρου οἱ Προτεσταντίζοντες ἐξακολουθοῦσι καὶ οὗτοι νὰ μηνύσωσι καὶ νὰ ἀπειλῶσιν ἐπίθεσιν ἐν τῇ Βουλῇ καὶ νέαν ἀπόρριψιν, καθόσον, λέγουσιν, οἱ Ἐπίσκοποι, ἐφόσον ἔθεσαν εἰς τὸ Διορθωθὲν Ἀναθεωρημένον βιβλίον τὴν «μαύρην παραγράφον», πρόπει νὰ ἐξαλείψωσι καὶ ἀποσκορακίσωσι πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν Reservation. Τοιοῦτοτρόπως ἀμφοτέρω τὰ μέρη δὲν ἱκανοποιήθησαν καὶ ἀναμένουσι τὴν σύγκλησιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συνεδρίου, ὅπερ πρόκειται νὰ συνέλθῃ τῇ 5 Φεβρουαρίου, ἵνα ἀρχίσωσι τὰς ἐχθροπραξίας. Τὸ μέλλον εἶναι ὁμολουμένως σκοτεινὸν καὶ ἐγκυμονεῖ κινδύνους διὰ τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν. Ἴσως ἡ ἀναμφισβήτητος ἱκανότης καὶ περινοία τοῦ γηραιοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀποφυγὴν δυσμενῶν ἀπορροπῶν καὶ τὴν εἰρηνικὴν λύσιν τοῦ ζητήματος ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας. Αὕτη ἀναμφιβόλως εἶναι ὁ δλόψυχος εὐχὴ πάντων τῶν φίλων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας.

Λονδίνον, 23 Ἰανουαρίου 1928

† Ο Μ. Ἀρχιμ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΤΕΡΑΤΩΝ

Αἱ ἐκδοχαὶ τῆς «ἐξελίξεως».

Εἴτε διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ἐξετάσωμεν τὸν μεγάλου κοσμον, εἴτε διὰ τοῦ μικροσκοπίου τὸν μικροκοσμον, εἴτε καὶ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ προσέξωμεν εἰς τὰ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ μεγάλα, καὶ μικρά, ἴδια δὲ εἰς τοὺς ὀργανισμοὺς καὶ τὰ μέρη των, ἀντιλαμβάνομεθα ὅτι τὸ μέγα τοῦτο καὶ σύνθετον σύνολον οὕτως ἢ ἄλλως πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ἐξήγησίν του. Κατ' οὐδένα τρόπον δυνάμεθα νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὴν ἀφελῆ τῶν ἀγνωστικῶν δῆλωσιν: «ignoramus et ignorabimus» — «ἀγνοοῦμεν καὶ θ' ἀγνοῶμεν». Ἡ τοιαύτης ἀγνοίας ὁμολογία θὰ ἰσοῦτο πρὸς ἀπάρνησιν αὐτῆς τῆς νοήσεώς μας, δῆλα δὲ αὐτῆς τῆς οὐσίας καὶ τοῦ προνομίου τῆς διανοίας μας. Εἶνε ἀναντίρρητον, βεβαίως, ὅτι δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ περιλάβωμεν διὰ τῆς διανοίας μας τὴν ὅλην δημιουργίαν, συνολικῶς. Ἐφ' ὅσον ὁμως εἴμεθα ὄντα λογικά, δυνάμεθα λογι-

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

	Ἱεροσολοιμίαι	Κυριακαὶ Ἐθαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἱεροσολοιμίαι	Ἱεροσολοιμίαι
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	5	Κυρ. Γ' Τ' Λουκᾶ	Κυριακὴ ΔΓ'	Α'	α'
	12	Κυρ. ΙΖ' Λουκᾶ	Κυριακὴ ΛΔ'	Β'	β'
	19	Κυρ. Ἀπόκροσω	Κυρ. Ἀπόκροσω	Γ'	γ'
	26	Κυρ. Τυροφάγου	Κυρ. Τυροφάγου	Δ'	δ'

κῶς καὶ ἀμερολήπτως νὰ νοήσωμεν μέρος τοῦ ἀπείρου τούτου ὅλου, καὶ νὰ πεισθῶμεν ὅτι οὐ μόνον αἱ παραμικρότεραι λεπτομέρειαι του, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ σύνολον ἐν πάσῃ τῇ καταπληκτικῇ συνθέσει τῶν ἐν αὐτῷ σχέσεων ἔσχε καὶ ἔχει καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ἀποχωρῶσαν αἰτίαν τῆς ὑπάρξεώς του.

Σήμερον, ἡ λέξις τῆς μόδας εἶνε ἡ «ἐξέλιξις». Ὑπὲρ τίνα ὅμως ἔννοιαν; Ἐὰν δὲν μας δίδεται νὰ ἐνοήσωμεν ὑπὸ τίνα ἔννοιαν χρησιμοποιεῖται ἡ λέξις προκειμένου περὶ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ κόσμου, οὐδεμίαν ἔχει δι' ἡμᾶς σημασίαν, διότι δὲν λέγει τίποτε. Ἐὰν εἰς αὐτὴν δίδεται ἡ θεϊστικὴ ἔννοια, δυνάμεθα νὰ τὴν δεχθῶμεν ὡς καταληπτὴν καὶ ἐπαρκῆ περὶ τοῦ κόσμου θεωρίαν. Ἐὰν δηλαδὴ δεχθῶμεν ὅ,τι δηλοῖ ἡ ἀγ. Γραφὴ ἐν τῷ α' στίχῳ τῆς Γενέσεως: «ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεὸς...», οὐδὲν θὰ εἴχομεν νὰ ἀντείπωμεν κατὰ τῆς τοιαύτης θεωρίας τῆς ἐξελίξεως. Ἀλλ' ἐὰν αὕτη ἀπορριφθῇ λόγῳ τάχα τῶν δυσκολιῶν, αἵτινες εἶνε δῆθεν συναφεῖς πρὸς τὴν ἀποδοχὴν τῆς ὑπάρξεως τοῦ Θεοῦ, ὡς μόνη λογικὴ διέξοδος θὰ ἀπέμενεν ἡ παραδοχὴ τῆς ἀθεϊκῆς ἐξελίξεως, δῆλα δὲ τῆς ἐξοριζούσης τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παντός. Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ὑπελείπετο νὰ ἴδωμεν ἂν μὲ τὴν θεωρίαν ταύτην μειῶνται, ἢ, μήπως, ἀπ' ἐναντίας, ἀυξάνωνται αἱ δυσκολίαι τῆς ἐξηγήσεως τοῦ κόσμου.

Δεχθῶμεν πρὸς στιγμὴν τὴν ἀθεϊκὴν ἐξέλιξιν. Ἀμέσως βλέπομεν, ὅτι θὰ πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν αὐτόματον προέλευσιν τοῦ παντός, διότι ἡ τοιαύτη τῆς ἐξελίξεως ἐκδοχὴ δὲν ἐπιτρέπει νὰ δεχθῶμεν ἐξωτερικὴν αἰτίαν ὡς ἀρχὴν τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ πᾶσα ἀνέλιξις προϋποθέτει ὕλην καὶ μέθοδον. Ἐν τῇ ἀθεϊκῇ ἐξελίξει τὸ μόνον λογικὸν συμπέρασμα θὰ ἦτο ὅτι ὡς ὕλην μὲν ἦτις ὑφίσταται τὴν ἀνέλιξιν, θὰ πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὸ «μηδέν», ὡς μέθοδον δὲ κανονιστικὴν τῆς ἀνελίξεως τὴν «τύχην». Ἀλλ' ἐὰν ἡ ἀπλή τύχη ἐπενεργοῦσα ἐπὶ τοῦ μηδενὸς παρήγαγε τὸν κόσμον καὶ ἡμᾶς, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θὰ ἔπρεπε νὰ δεχθῶμεν τοιαύτην ἀπίθανον καὶ προφανεστάτην παράδοξιν παντός ὅ,τι θεωροῦμεν φυσικὸν καὶ λογικόν, ὥστε ὅλα αἱ δυσκολίαι τοῦ θεΐσμου καὶ ὅλα τὰ θαύματα τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶνε κυριολεκτικῶς μηδὲν ἐν παραβολῇ πρὸς τὸ «τέρας» τοῦτο τῆς ἀθεϊκῆς ἐξελίξεως!

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Δύο «ἑάν».

Εἰδήσεις ἐξ Ἀγκύρας ἀναφέρουν, ὅτι ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ἔκλεισε τὸ ἀμερικανικὸν ἐν Προύσῃ Κολλέγιον ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, παρὰ τὴν ἐπίσημον ἀπαγορευσιν τοῦ θρησκευτικοῦ προσηλυτισμοῦ ἐν τοῖς σχολείοις, ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ προσηλυτίσθησαν εἰς τὸν προτεσταντισμὸν τέσσαρα κοράσια. Καὶ ἑάν μὲν συνέβη πράγματι προσηλυτισμός, καλῶς ἔπραξε τὸ τουρκικὸν κράτος. Ἐάν ὅμως ἡ ἐπὶ προσηλυτισμῷ μομφὴ χρησιμοποιῆται ὡς πρόσχημα διὰ νὰ κλεισθῶσιν ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην πᾶσαι αἱ ἐν Τουρκίᾳ σχολαὶ τῶν θρησκευτικῶν μειονοτήτων, τὸ ζήτημα λαμβάνει ἄλλην ὄψιν, καλοῦνται δὲ οἱ ἰρμόδιοι νὰ προσέξουν.

Ἄλλο ἔν.

Ὁ διάσημος ἰταλὸς φιλόσοφος, Gentile, εἰς τῶν μεγαλειτέρων συγχρόνων παιδαγωγῶν, θεωρῶν τὴν θρησκείαν ὡς ὄργανον μορφώσεως, εἰσήγαγεν αὐτὴν ἐκ νέου εἰς τὰ σχολεῖα. Ἐδῶ διδάσκονται ἀληθῶς ἀπὸ πολλοῦ τὰ θρησκευτικὰ ἐν τοῖς σχολείοις τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, ὅχι ὅμως ὡς στοιχείου μορφωτικὸν ἀνεγνωρισμένον ὑπὸ τοῦ κράτους. Πρῶτον, διότι, ὡς διδάσκονται—εἰς ὀλιγίστας ὥρας—εἶνε ταῦτ' ὡς νὰ μὴ ὑπάρχουν. Δεύτερον, ἂν δὲν ἐπληρῶνοντο οἱ διδάσκαλοι τῶν θρησκευτικῶν ἐκ τῶν χρημάτων τῆς Ἐκκλησίας, ταῦτα θὰ ἦσαν ἀνύπαρκα. Καί, τρίτον, ἡκούσθη ἐδῶ νεωτερίζουσα—συγχρονισμένη(!)—παιδαγωγικὴ, ἐκσυρίττουσα τὴν θρησκείαν ἀπὸ τὸ σχολεῖον. Ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

Ἡ πραγματικότης.

Ὁ μέγας σύγχρονος Ἰνδὸς ποιητὴς καὶ φιλόσοφος Ραμπιτρανάθ Ταγκὸρ προκληθεὶς νὰ εἴπῃ τινὴ γνώμην του περὶ τῆς συγχρόνου χριστιανικῆς Εὐρώπης, ἀπήντησε πράγματα πολὺ μὲν ἀποκαρδιωτικά, δυστυχῶς ὅμως ἐρμηνεύοντα μίαν σκληρὴν πραγματικότητα. Ἦκουεν Εὐρώπην, καὶ ἐφαντάζετο αὐτὴν ταυτόσημον πρὸς ὅ,τι μὴ ὑλικόν, πρὸς ὡραίας σκέψεις καὶ ὑψηλὰς ἐννοίας, πρὸς μίαν ἀληθινὴν οὐείδησιν μετὰ τῶν ἀνθρώπων, τῶν λαῶν καὶ τῶν ἔθνων, πρὸς ὅ,τι σημαίνει ὑψηλόν, πνευματικόν καὶ ἠΐκον μεγαλεῖον. Ἐνόμιζε τὴν Εὐρώπην ὡς μίαν ἡπειρον, ὅπου ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀγωνίζονται δι' ὑψηλὰ ἰδεώδη Ἀνδρωθεὶς ἐπληροφόρηθη κάλλιον περὶ τῆς Εὐρώπης, τελευταῖον δὲ καὶ τὴν περιηγήθη. Καὶ «ὑπέστην—λέγει—ὄδυνήραν ἀπάγοιήτευσιν». Ἐδρε μίαν ἀκατάσχετον τάσιν πρὸς τὰ ὑλικά πράγματα· εὔρεν «ἀριθμομηχανὴν» ἀποκτήσασαν μεγαλειτέραν σημασίαν ἀπὸ τὰς δέκα ἐντολάς». Ἐδρε ὡς σύνθημα τῆς ἡμέ-

ρας «τὴν ὁρμὴν πρὸς ἀπόκτησιν τῶν πραγμάτων εἰς τὴν μεγαλειτέραν κλίμακα». Εἶδεν ἓνα δυτικὸν πολιτισμὸν ἀναγαγόντα τὰ πάντα «εἰς τὴν μεγαλειτέραν κατὰ σωροὺς παραγωγὴν». Ἦσθάνθη «οἰκτωῶς παρημελημένα τὴν σκέψιν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου». Ἐξέπλήγη πρὸ τῶν μεγάλων πολυειλίδων ἐφημερίδων, καὶ ἠτόρησεν ὅτι θεωροῦνται αὗται προτιμῶ εἰραι ἀπὸ μίαν τετρασέλιδον ἐφημερίδα «ποῦ ἀξίζει πραγματικὰ τὸν κόπον νὰ τὴν διαβάξῃ κανένας». Καὶ ἄλλα πολλά διεπίστωσεν ἐν τῇ ποτὲ ἐξιδανικευμένῃ Εὐρώπῃ, τοιαῦτα, ὥστε ἡ Ἀσία ἢ σημερινὴ νὰ φρονῇ ὅτι ἡ σύγχρονος Εὐρώπη «δὲν ὀμιλεῖ τὴν γλώσσαν τῆς ἀληθείας». Καὶ ἡμεῖς, ταῦτα πληροφορούμενοι, ἂς περιπέσωμεν εἰς μελαγχολίαν, ἀλλὰ γόνιμον, μὴ μιμούμενοι τὴν ἀπωθοῦσαν τὴν δάδα πρὸ τοῦ κατόπτρου γραῦν τοῦ Ἀριστοφάνους, ἀλλὰ εἰλικρινῶς διαπιστοῦντες τὰς ρυτίδας τῆς παρακμῆς.

Τὰ ἀποειλέσματα.

Ἐν ἐπισήμῳ ἐκθέσει τοῦ διεθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας πολέων περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου περὶ τυχηρῶν παιγνίων, τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας τῶν χαρτοπαικτικῶν λεσχῶν καὶ περὶ τῶν ἐπενεκτέων τροποποιήσεων τοῦ νόμου, ἀναγινώσκουμεν τραγικώτατα ἀληθῶς πράγματα. Πρῶτον ἐγένοντο καταστρατηγήσεις τοῦ νόμου, ὧν ἡ σατανικώτερα ὑπῆρξεν ἡ συντόμευσις τῆς ἀπὸ τῆς πόλεως ἀποστάσεως τῶν λεσχῶν δι' αὐτοκινήτων αὐτῶν τούτων τῶν λεσχῶν, καὶ, τὸ χεῖριστον, ἡ διευκόλυνσις οἰωνδήποτε καὶ ὁσωνδήποτε πρὸς μεταβάσιν εἰς τὰς λέσχας διὰ τῆς ὑπ' αὐτῶν παροχῆς δωρεᾶν δι' αὐτοκινήτων συγκοινωνίας! Δεύτερον, χαλαρωθείσης τῆς ἐποπτείας ἐπὶ τῶν λεσχῶν, ἠνοίχθησαν αἱ θύραι των εἰς πάντας, καὶ εἶδεν ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία φαινόμενα, τέως ἀσυνήθη.

«Ταμίαι—ἀναίρετοι κατὰ λέξιν ἢ ἐκθεσις—ταμίαι στρατιωτικῶν ὀργανισμῶν, σφετερισθέντες τὸ χρῆμα τοῦ δημοσίου, κατεσπατάλησαν αὐτὸ ἐντὸς τῶν χαρτοπαικτικῶν λεσχῶν. Ἄλλοι κατεχράσθησαν σοβαρὰ ποσὰ ἐκ τοῦ ταμείου συντάξεων πλεόν τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου καὶ ἀπώλεσαν ταῦτα εἰς τὰς τότε λέσχας Φαλήρου καὶ Λουτρακίου καταδικασθέντες εἰς δεκαετὴ πρόσκαιρα δεσμά. Γνωστὸς ταμίης μεγάλῃς ἐνταῦθα τραπέζῃς ἐσπατίλησε τὸ πλεῖστον τῶν χρημάτων του εἰς χαρτοπαικτικὰς λέσχας καὶ εἰς τὰ κέντρα διασκέδασις. Οἱ ταμίαι τοῦ λιμενικοῦ σώματος καὶ τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, εἰς βίβρος τῶν ὁποίων ἐσχάτως ἀνεκαλύφθη κατάχρησις ὑπερβαίνουσα τὰ 21)2 ἑκατομμύρια, ἀπώλεσαν τὸ μέγιστον μέρος τοῦ ποσοῦ τούτου εἰς τὰς λέσχας Διονύσου καὶ Ἀγίου Ἀνδρέου. Γνωστὸς ὑπὸ πύλλῳ τοῦ αἰσχροδικείου, ὅστις διατελεῖ ἐν προφυλακίᾳ, διεκύβευσε τὸ ὑπεξαίρεθὲν παρ' αὐτοῦ ποσὸν ἐν τῇ λέσχῃ Διονύσου. Οἰκογενειάρχαι παρασυσθέν-

τες μέχρι τοῦ Διονύσου διέλυσαν τὰς οἰκογενεῖας τῶν λόγῳ τοῦ ὀλεθρίου πάθους ὑφ' οὗ κατεκυριεύθησαν. Ἐντιμιοὶ ὑπάλληλοι τραπεζῶν ἢ ἄλλων ιδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ καὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι δελεασθέντες ὑπὸ τοῦ κέρδους ἐθυσίασαν τὰς θέσεις ἐκ τῶν ὁποίων ἀπέζων ἐντίμως ἐξ αἰτίας τοῦ πάθους τῆς κυβείας».

Καὶ τίνα μὲν τὰ μέτρα, ἅτινα προτείνονται πρὸς περιορισμὸν τοῦ κακοῦ, καὶ ἂν εἶνε τὰ τελεσφόρα, εἶνε ἔργον τῶν ἀρμοδίων νὰ ἐξετάσουν Τὸ γεγονός εἶνε ὅτι ταῦτα *ἔγινον*, καὶ *γίνονται*, καὶ εἶνε ὁμολογουμένως ὄχι πλέον ἀσυνήθη, ἀλλὰ κυριολεκτικῶς πρωτάκουστα διὰ τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν.

«Ἀντιαγιογραφικὴ» Ἑταιρεία.

Εἰς τὴν Ἀμερικὴν, τὴν κατ' ἐξοχὴν χώραν τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἰδρῦθη ἀπὸ τινος «Ἀντιαγιογραφικὴ Ἑταιρεία» («Antibible Society») ἵνα ἐφευρίσκη καὶ ἐφαρμόζῃ μεθόδους πρὸς ἀνακοπὴν τῆς διαδόσεως τῆς ἀγ. Γραφῆς ὑπὸ τῆς «Ἀγιογραφικῆς Ἑταιρείας» («Bible Society»). Τὸ τρόπον τοῦ σώματός τοῦ οὐκ ἐὰ καθεύδειν τοὺς ἀθέους. Τὸ αὐτὸ ἔχουν ἤδη ἀπὸ πολλοῦ πράξει οἱ νεοφανεῖς τοῦ ἐν Ρωσίᾳ κομμουνισμοῦ ἄθεοι. Ἐπενόησαν καὶ αὐτοὶ διαφόρους μεθόδους, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὄχι μόνον εὐνοοῦνται, ἀλλὰ καὶ ὑποστηρίζονται ὑπὸ τοῦ ἐπίσημου κράτους. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι θὰ ὑπάρξουν θηράματα εἰς ἀμφοτέρας τὰς παγίδας. Ἀπὸ ἐπόψεως ὅμως μεγάλων ἐπιτυχιῶν τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε καὶ θὰ εἶνε ἀνάλογον πρὸς τὸν μὺν τοῦ ὀδίναντος ὄρος.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος συνήλθε κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην εἰς δύο τακτικὰ συνεδρία, Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν, ἐξετάσασα διάφορα ζητήματα ὑπηρεσιακὰ καὶ τινὰς δικαστικὰς ὑποθέσεις.

— Κατὰ τὸ παρελθὸν Σάββατον, 28 Ἰανουαρίου, συνήλθεν ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῆς Παιδείας τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἀποτελεσθὲν ἐκ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σύρου καὶ τῶν κ.κ. Ἐξαρχοπούλου, Δυοβουνιώτου, Ἀλιβιζάτου, Σκουτεροπούλου καὶ Παλαιολόγου. Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κηρύξας, τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συμβουλίου ὁμίλησε παραστήσας τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν σημασίαν τοῦ ἔργου του καὶ ὑποσχέθεισ διὰ τὴν μεριμνήσῃ καὶ περὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ Κλήρου, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται αἱ Ἱερατικαὶ Σχολαὶ νὰ ἐκπληρώσωσι τὸν σκοπὸν αὐ-

τῶν. Ἀπαντήσας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὰς καλὰς διαθέσεις τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι τὸ Συμβούλιον θὰ δυνηθῆ νὰ διοργανώσῃ καὶ προαγάγῃ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐκπαίδευσιν. Ἐπηκολούθησε συζητήσεις περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν Ἱερατικῶν Σχολῶν ὡς Ἱεροδιδασκαλείων καὶ παρεσχέθησαν ἐξηγήσεις περὶ τοῦ πῶς καὶ διὰ τίνας λόγους διεμορφώθησαν αἱ Ἱερατικαὶ Σχολαὶ εἰς Ἱεροδιδασκαλεῖα κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, ἣν πρό τινων ἐτῶν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ὡς Διευθυντὴς αὐτῆς κατώρθωσε διὰ νόμου νὰ προαγάγῃ εἰς Ἱεροδιδασκαλεῖον. Καὶ ὑπὸ τινων μὲν Συμβούλων ὑπεστηρίχθη ὁ χαρακτὴρ οὗτος τῶν Σχολῶν, ὑπ' ἄλλων δὲ διετυπώθησαν ἀμφιβολίαι τινὲς ἐξ ἀφορμῆς καὶ τῆς μελετωμένης ἀνυδιουργίας τῶν Διδασκαλείων. Περαιτέρω τὸ Συμβούλιον προσέβη εἰς διορισμοὺς Καθηγητῶν διὰ τὰς Ἱερατικὰς Σχολὰς Μεσολογγίου καὶ Κορίνθου.

— Ὁ Μητροπολίτης Φωκίδος Ἀμβρόσιος τὴν προΐαν τῆς παρελθούσης Παρασκευῆς (28 Ἰανουαρίου) ἐτέλεσε τὴν θείαν Λειτουργίαν ἐν τινι τῶν ναῶν τῶν Ἀθηνῶν καὶ χειροτόνησεν εἰς Πρεσβύτερον ἕνα τῶν κληρικῶν τῆς Μητροπόλεως Φωκίδος. Ἐφαίνετο ὑγιέστατος. Ἀλλὰ περὶ τὴν 2αν ὥραν μ.μ. τῆς ἡμέρας ἐκείνης αἰσθανθεὶς ἰσχυρὸν πόνον περὶ τὴν χώραν τοῦ στομάχου μετηνέχθη εἰς τὸ θεραπευτήριον τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ», περὶ δὲ τὴν 1ην μεταμεσονύκτιον ὥραν ἐξέπνευσεν. Ἀπεδήχθη ὅτι ἔπασχεν ἐκ ζαχαρώδους διαβήτου καὶ ὅτι ὁ θάνατος προῆλθεν ἐκ διατρήσεως τοῦ στομάχου. Ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Ἀμβρόσιος γεννηθεὶς ἐν Καλύμνῳ ἐν ἔτει 1864 μετὰ τὰς πρώτας σπουδὰς του προσελήφθη ὑπὸ τοῦ συμπολίτου αὐτοῦ Ἐπισκόπου Πλαταμῶνος καὶ εἶτα Λαρίσεως Ἀμβροσίου, ὅστις καὶ χειροτόνησεν αὐτὸν εἰς Διάκονον. Διορισθεὶς δὲ ὁ Πλαταμῶνος Διευθυντὴς τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς (1883) εἰσήγαγεν εἰς αὐτὴν τὸν Διάκονον Ἀμβρόσιον. Οὗτος μετὰ τὴν ἐκ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς ἀποφοίτησιν (1887) εἰσήχθη εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλὰ μετὰ διετίαν (1886) ἀπεστάλη εἰς Πετροῦπολιν ὡς Διάκονος τοῦ ναοῦ τῆς ἐκεῖ ἑλληνικῆς Πρεσβείας, ὑπόθεν ἐπιστρέψας μετὰ ἐν ἔτος ἐξηκολούθησε τὰς σπουδὰς του, ἠρίστευσε δὲ κατὰ τὰς ἐξετάσεις του (28 Νοεμβρίου 1892) τυχὼν καὶ τοῦ Παλλεῖου βραβείου. Ἐφεξῆς ἐχρημάτισεν Ἱεροκῆρυξ ἐν τῇ Μητροπόλει Τρίκκης, χειροτονηθεὶς εἰς Πρεσβύτερον ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Θαυμακοῦ Μισαήλ καὶ μετατε-

θείς μετὰ διετίαν ὡς Ἱεροκλήρῳ εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν Φθιώτιδος, διηύθυνε δὲ ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ τὴν Μονὴν Ἀγάθωνος ὡς προσωρινὸς ἡγούμενος. Εἶτα διωρίσθη Ἱεροκλήρῳ τοῦ στόλου (1899) ἐργασθεὶς ὑπὸ τὴν ιδιότητα ταύτην ἐν τῷ Ναυστάθμῳ ἐπὶ διετίαν. Τῷ 1901 ἐξελέγη καὶ ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Φωκίδος, θεαρέστως ποιμάνας τὸ ἐμπιστευθὲν εἰς αὐτὸν ποίμνιον ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ἔτη.

— Κατὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Φωκίδος, τελεσεθεῖσαν ἐν τῷ ἱερῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τῶν Ἀθηνῶν, ἐχοροστάτησαν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σύρου καὶ Δημητριάδος, παρέστησαν δὲ οἱ λοιποὶ Συνοδικοὶ καὶ πάντες οἱ παρεπιδημοῦντες ἐν Ἀθήναις Ἱεράρχαι, πλείστοι ἱερεῖς καὶ διάκονοι καὶ μέγα πλῆθος ἐκκλησιασμάτων. Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας ὠμίλησεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, ἐξάρας τὰς ἀρετὰς τοῦ μεταστάντος ἀειμνήστου Ἱεράρχου. Ἐπείγοντα τηλεγραφήματα ἐξ Ἀμφίσης ληφθέντα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδεῖας παρίστων τὴν ἀπερίγραπτον ἀγωνίαν τοῦ λαοῦ τῆς Μητροπόλεως Φωκίδος, ζητοῦντος ὅπως μετενεχθῆτὶ τὸ σκῆνωμα τοῦ Ἱεράρχου εἰς Ἀμφισαν, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν κατέστη τοῦτο δυνατόν.

— Τοποτηρητὴς τῆς χηρευσάσης Μητροπόλεως Φωκίδος διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Μακ. Προέδρου τῆς Ἱεραῆς Συνόδου ὁ ἀρχιμ. Ἀνανίας Μάνος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤ(ΠΟΛΕΩΣ)

Ἀγγέλλεται ἐκ Κων(πόλεως) ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐξέλεξε τὸν Μητροπολίτην Σελευκείας κ. Βασιλείον διὰ τὴν Μητροπολιτικὴν ἔδραν Γιαννιτσῶν καὶ Γουμενίτσης ἧτις ἐκενώθη πρὸ ἡμερῶν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Μητροπολίτου Σμαράγδου.

— Παραλαμβάνομεν ἐκ τῆς «Ὁρθοδοξίας» τὰς κάτωθι εἰδήσεις:—Εἰς ἀμοιβὴν τῆς δοκίμου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διακονίας τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Εἰρηνοπόλεως κ. Κωνσταντίνου, Ἀρχιερατικῶς Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος Σταυροδρομίου, ἐγκρίσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, προήχθη οὗτος δι' ἀποφάσεως τῆς Ἁγίας καὶ Ἱ. Συνόδου εἰς Μητροπολίτην ὑπὸ τὸν αὐτὸν ψιλὸν τίτλον Εἰρηνοπόλεως, ἐν τῷ προσώπῳ μόνον αὐτοῦ διατηροῦντος καὶ τὰ ὡς ἄνω προϊσταμενικὰ καθήκοντα, ἀνυψούμενον τιμῆς ἕνεκεν.

— Ἐπίσης ληφθείσης ὑπ' ὅσων τῆς μακρᾶς καὶ εὐδοκίμου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διακονίας τοῦ Θεοφιλ. Ἐπισκόπου Χριστουπόλεως κ. Μελετίου, ἀρχιερατ. προϊσταμένου τῆς κοινότητος Κοντοσκαλίου, τιμῆς ἕνεκεν προήχθη οὗτος, ἐγκρίσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, δι' ἀποφάσεως τῆς Ἀγ. καὶ Ἱερ. Συνόδου εἰς

Μητροπολίτην τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Χριστουπόλεως (Τυάνων), διατηρῶν ὡς τοιοῦτος καὶ τὰ ὡς ἄνω προϊσταμενικὰ καθήκοντα.

— Ἐγκριθείσης τῆς παρασκευῆς κατὰ τὸ τρέχον ἔτος νέου Ἁγίου Μύρου, κατηρτίσθη Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Δέσμων, Πριγκιπωνήσων καὶ Σάρδεων, μετὰ γραμματέως τοῦ Ὑπογραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου Μ. Ἀρχιμανδρίτου, εἰς ἣν ἀνετέθη ἡ σκέψις καὶ μέρος μὲν περὶ τῶν καθέκαστα.

— Ἐπὶ σχετικῷ γράμματι τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομου ἐνεκρίθη ἡ ἀποστολὴ τῆς ἀναγκαίουσας διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ποσότητος Ἁγίου Μύρου.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὑπὸ τῆς «Παγκοσμίου Φοιτητικῆς Χριστιανικῆς Ὁμοσπονδίας» ἀγγέλεται ἡ σύγκλησις τοῦ προσεχοῦς ὀγδόου διεθνοῦς φοιτητικοῦ Συνεδρίου τῆς Ν. καὶ ΝΑ. Εὐρώπης. Τὸ Συνέδριον θὰ συνέλθῃ ἐν Μοραβία κατὰ πρόσκλησιν τῆς Χρ. Ὁργανώσεως τῶν Τσεχοσλοβάκων φοιτητῶν τῆ 30 Ἀπριλίου ἔ. ἔ. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης θὰ συνέλθῃ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον καὶ τὸ Γ' Βαλκανικὸν Φοιτητικὸν Συνέδριον. Εἰς ἀμφοτέρω τὰ Συνέδρια ταῦτα προσεκλήθησαν ν' ἀντιπροσωπευθῶσι καὶ οἱ Ἕλληνες φοιτηταί.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

«ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ» — Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν κ. κ. φοιτητῶν καὶ τῶν ἀποφοίτων τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὅτι κατ' αὐτὰς ἄρχεται ἡ ἐκτύπωσις τῶν πανεπιστημιακῶν μαθημάτων τῆς Ἀπολογητικῆς, ἕτινα δημοσιεύονται ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἀπολογητικῆς κ. Γρηγορίου Παπαμιχαήλ ἀντιχειρογράφου πρὸς χρῆσιν τῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογίας. Τὸ σύνολον τῶν μαθημάτων ἀπαρτισθήσεται ἐκ δύο τευχῶν. Πρὸς τὸ παρὸν ἐκδίδεται τὸ πρῶτον τεῦχος, τιμώμενον δρ. 100. Οἱ βουλόμενοι νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτὸ δέον νὰ πρ ο κ α τ α β ἄ λ ω σ ι τὸ ἀντίτιμον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιτύπων ἔσται περιορισμένος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ

ΠΑΤΡΩΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ΣΥΡΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Διευθυντῆς

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθ. Πανεπιστημίου

Τίμημα ἐτησίας ἐγγραφῆς

Ἐσπ. Δρχ. 50. Ἐξωτ. Φρ. 50. Ἀμερικῆς Δολ. 3

Γραφεῖα «Ἐκκλησίας»:

Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς Ἑ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοίνικος», ὁδὸς Σταδίου 38, Ἀθήναι